

NA OSNOVU ČLANA 64. STATUTA UNIVERZITETA CRNE GORE, VIJEĆE ARHITEKTONSKOG FAKULTETA U PODGORICI
DONOSI

**PROTOKOL O MASTER RADU STUDENATA PETOGODIŠNJIH STUDIJA /INTEGRISANI PROGRAM 5+0/, ARHITEKTONSKOG FAKULTETA U
PODGORICI/AF/, UNIVERZITETA CRNE GORE/UCG/**

Član 1 - UVODNE ODREDBE

Ovim Protokolom regulišu se pitanja koja se odnose na PRIJAVU, IZRADU i ODBRANU MASTER RADA na integrisanom studijskom programu Arhitektura na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici, a koja nijesu u potpunosti regulisana Statutom i Pravilima studiranja na Univerzitetu Crne Gore.

Član 2 - OSNOVNE INFORMACIJE O MASTER RADU

Master rad podrazumijeva završni ispit na integrisanim petogodišnjim studijama AF i predstavlja provjeru primjene ukupno stečenih znanja u toku studija kroz odobrenu temu.

Master rad predstavlja obradu kompleksnog zadatka od strane studenata iz jedne ili više tematskih/programskih oblasti koje se izučavaju utvrđenim nastavnim planom i programom Fakulteta.

Master rad podrazumijeva izradu interdisciplinarnе kompleksne dokumentacije koju čine:

- teorijsko-istraživački rad;
- praktično istraživanje (idejno arhitektonsko - urbanističko rješenje / Idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje).

Dokumentacija se izrađuje tokom ljetnjeg semestra u tri faze, uz dvije javne prezentacije pred utvrđenom Komisijom za ocjenu rada. Faze izrade master rada su:

Faza 1 - Prijava teme master rada sa predlogom mentora

Faza 2 - Analitičko-teorijsko istraživanje

Faza 3 - Praktično istraživanje

Član 3 - IZRADA MASTER RADA

Izrada master rada odvija se kroz tri faze, koje formalno počinju prvom sedmicom ljetnjeg semestra, odnosno shodno terminima aktuelnog akademskog kalendara i usvojenog rasporeda nastave.

Faza 1 - Prijava teme završnog rada

Student stiče pravo formalno da prijavi temu master rada prilikom upisa završnog semestra.

Student je dužan da do kraja novembra dostavi Studentskoj službi prijavni obrazac *Odabir mentora za Master rad (Obrazac 1)*.

Komisija za završni rad, utvrđuje konačnu listu kandidata sa dodjeljenim mentorima i saradnicima.
Komisija za master rad sadrži predsjednika i najmanje još dva člana. Rješenje o komisiji donosi dekan Fakulteta.

Student započinje rad sa mentorom i saradnikom na pripremi Prijave teme master rada (*Obrazac 2*) odmah nakon dodjele mentora i saradnika u zimskom semestru. Tema, struktura i obim rada mora biti definisana u skladu sa ovom mogućnošću, a za šta je posebno zadužen mentor.

Prijava može sadržati i predlog izrade i odbrane završnog rada u okviru međunarodne saradnje koja se realizuje u okviru zvaničnih aktivnosti fakulteta, Erasmus + programa, Ceepus programa i sl.

Student dostavlja konačno popunjen *Obrazac 2: Prijava teme master rada* Studentskoj službi, po pravilu, do kraja januara. Komisija vrši pregled prijave najkasnije u roku od 7 dana od prijema iste. Komisija pregleda sadržaj prijave i konstatuje da li se ista prihvata ili ne. Ukoliko nema korekcija, prosleđuje se Vijeću fakulteta na usvajanje. Vijeće Fakulteta donosi odluku o prihvatanju teme master rada i obrazuje Komisiju za ocjenu istog. *Komisija za ocjenu master rada* sačinjena je od predsjednika, mentora i još najmanje jednog člana iz reda nastavnika, u zavisnosti od strukture rada.

Ukoliko Komisija za završni rad ne prihvati prijavu, vraća se studentu na korekciju, koji u saradnji sa mentorom i saradnikom vrši izmjene i korigovanu verziju dostavljaju Komisiji za završni rad na ponovni pregled. Proces se može ponoviti najviše tri puta u jednoj studijskoj godini.

Jedan primjerak prijave master rada odlaže se u dosije studenta u Studentskoj službi, a po jedan se dostavlja kandidatu i mentoru/ za kandidata i mentora može i u elektronskom obliku/.

Faza 2 izrade master rada se odvija u nastavnom procesu prema utvrđenom rasporedu, uz prisustvo mentora, saradnika i po potrebi članova Komisije za ocjenu završnog rada.

Faza 2 - Analitičko-teorijsko istraživanje

Ova faza podrazumjeva sledeće aktivnosti i sadržaj:

- Uvod sa osnovnim obrazloženjem teme
- Definisanje predmeta istraživanja sa obrazloženim motivima
- Teorijsko obrazloženje pojmova, oblasti i fenomena ključnih za temu rada
- Obrazloženje metodologije istraživanja
- Istraživanje istorijskog i aktuelnog statusa diskursa ili partikularnog problema
- Zaključci, smjernice i primjena na konkretnom zadatku
- Predlog lokacije za izradu Faze 2, sa osnovnim elementima projektnog zadatka
- Popis literature i korištenih izvora

Faza 2 se završava Preliminarnom prezentacijom rezultata najkasnije u trećoj nedelji tekućeg semestra.

Prezentacija se realizuje pred Komisijom za ocjenu rada, traje najviše 15 minuta po jednom studentu, i odvija se u vrijeme vježbi definisanih za predmet.

Komisija za ocjenu rada vodi diskusiju sa kandidatom i daje usmene komentare na izloženi materijal i daje smjernice za nastavak rada. Mentor formira kratki Izvještaj u kome daje siže zaključaka i komentara sa preliminarne prezentacije. Ovaj izvještaj potpisju prisutni članovi Komisije za pregled i isti postaje dio Završnog izvještaja mentora na kraju semestra (*Obrazac 3*).

O izvještaju se stara mentor.

Organizaciju preliminarne prezentacije sprovodi mentor sa saradnikom na predmetu.

Kontrolu realizacije sprovodi Komisija za završni rad.

Ukoliko student ne realizuje preliminarnu prezentaciju, to se izvještajem konstatuje i adekvatno vrijednuje prilikom ocjenjivanja master rada na kraju semestra.

Na osnovu prijave i preliminarne prezentacije student može ostvariti do 10 poena. Ukoliko student ne odbrani Fazu 2, prema definisanoj dinamici, nastavlja sa radom, ali se poeni iz ovog dijela ne mogu nadoknaditi.

Faza 3 - Praktično istraživanje

U ovoj fazi se primjenjuju rezultati Faze 2 na konkretnoj temi, odnosno studiji slučaja, i to kroz praktičan rad sa mentorom, saradnikom i članovima komisije. Praktično istraživanje se sastoji od tekstualnog i grafičkog dijela, i formira se prema sledećem sadržaju:

Tekstualni dio

- Sadržaj rada
- Projektni zadatak / program
- Analiza postojećeg stanja / lokacije
- Tehnički opis
- Obrazloženje koncepta/ideje

Grafički dio

- Analiza zatečene situacije
- Konceptualni plan/ razvoj ideje
- Šira/uža situacija
- Osnove
- Karakteristični presjeci / izgledi
- Karakteristični detalji
- Prostorni prikaz /3d model, maketa
- Prilog po izboru studenta, kojim se dodatno ilustruje određeni aspekt rješenja

Svi grafički prilozi treba da budu urađeni na nivou idejnog rešenja, tehnički opisani i kompletirani. Za slučaj osnova objekata većih površina ili većih urbanističkih zahvata, Mentor treba da odredi segment objekta ili urbanističkog zahvata koji će kandidat predstaviti na nivou idejnog rešenja. Mentor određuje minimum 5 karakterističnih detalja objekta ili urbanističkog zahvata koje kandidat treba da predstavi u odgovarajućoj razmjeri, kompletno tehnički opisane. Konačni prilozi master rada definišu se u skladu sa specifičnostima konkretnog programskog zadatka i odobrava ih Mentor. Student odgovara za tačnost iznesenih podataka, njihovu interpretaciju, pravilno navođenje izvora i porijekla korištenog materijala. Konačni materijal završnog rada, koji se pakuje i prezentuje, sadrži sve priloge navedene u Fazi 2 i Fazi 3, objedinjene u jedan dokument. Faza 3, i time čitav proces završava se javnom odbranom i ocjenom završnog rada, pred Komisijom za ocjenu završnog rada.

Član 4 - MENTORSTVO NA MASTER RADU

Mentor može biti predmetni nastavnik u akademskom zvanju/ redovni profesor, vanredni profesor ili docent/ iz oblasti iz koje se obrađuje master rad.

Mentor je dužan da kontinuirano prati rad kandidata poštujući princip samostalnog rada. U procesu izrade master rada pored mentora učestvuje i saradnik u nastavi angažovan na predmetu iz kojeg se obrađuje master rad.

Izuzetno, u slučaju da tema master rada obuhvata dva različita strukovna područja ili poseban stručni problem, za potrebe istraživanja kandidatu je moguće dodijeliti i komentora. Komentora dodjeljuje Komisija za završni rad. Komentor može biti lice izabrano u akademsko zvanje/ redovni profesor, vanredni profesor ili docent.

Student se tokom izrade master grada konsultuje sa članovima Komisije za pregled, kao i sa drugim nastavnicima ili stručnjacima iz prakse, ukoliko se za to ukaže potreba zbog kompleksnosti zadatka.

Član 5 - OCJENA ZAVRŠNOG RADA

Student predaje konačnu verziju master rada mentoru na pregled u pdf formatu. Mentor je dužan da pregleda rad i vrati ga sa komentarom u roku od jedne sedmice od dana predaje rada. Student je dužan da postupi prema uputstvima i primjedbama mentora. Student može najviše dva puta mentoru predavati rad u konačnoj verziji na pregled.

Ukoliko mentor ustanovi da master rad ne ispunjava uslove za pozitivnu ocjenu, kandidat je u obavezi da, otkloni nedostatke i prijavi Master rad u sljedećem roku.

Nakon prihvatanja rada od strane mentora, mentor prosleđuje rad u pdf formatu i pismeni Izvještaj osadržaju rada /po pravlu, ne duži od jedne A4 stranice teksta/ ostalim članovima Komisije za ocjenu Završnog rada. Sastavni dio izvještaja je Izvještaj sa preliminarne prezentacije.

Student u roku od sedam dana podnosi *Prijavu za odbranu master rada (Obrazac 4)* Studentskoj službi i predaje tri primjerka A4 formata ukoričena u tvrde platnene korice, po pravilu, plave boje i jedan primjerak u pdf formatu za biblioteku.

Komisija za Završni rad provjerava autentičnost rada kroz softver za prevenciju plagijata. Rad se stavlja na uvid javnosti 7 dana, nakon prihvatanja istog za odbranu.

Ako Komisija prilikom pregleda rada ustanovi da rad ima takve nedostatke koji se ne mogu otkloniti, ili u slučaju da je kandidat već tri puta prijavljivao master rad na istu temu, donijeće odluku da se rad ne prihvati i da student mora uzeti novu temu. O svojoj odluci Komisija za ocjenu master rada će obavijestiti Komisiju za Završni rad, najkasnije tri dana po donošenju odluke.

Član 6 - ODBRANA ZAVRŠNOG RADA

Nakon prihvaćene *Prijave za odbranu master rada*, nadležni referent u studentskoj službi protokoliše prijavu i prosleđuje dokumentaciju o ispunjenosti uslova za zakazivanje odbrane master rada Komisiji za Završni rad.

Studentska služba je obavezna evidentirati datum prijave master rada i provjeriti da li su ispunjeni uslovi za zakazivanje odbrane istog.

Student stiče pravo da brani master rad nakon što ispuni sve uslove predviđene Nastavnim planom i programom studija i preda odobren master rad.

Komisija za Završni rad predlaže datum i vrijeme usmene odbrane.

Odbrana je javna i oglašava se na sajtu i oglasnoj tabli Fakulteta najmanje tri dana ranije. U prijavnom oglašavanju navodi se ime kandidata, tema master rada, mentor, sastav Komisije za pregled, ocjenu i odbranu, te vrijeme i mjesto odbrane rada.

Master rad se može braniti u toku studijske godine.

Postupak odbrane master rada odvija se prema sljedećem redoslijedu:

1. Predsjednik Komisije obavještava prisutne da je Komisija prihvatila master rad i konstatuje ispunjenost uslova za odbranu. Čita kratku biografiju kandidata i pismeni Izvještaj o master radu. Predsjednik komisije vodi tok odbrane.

2. Kandidat izlaže master rad.
3. Članovi Komisije postavljaju kandidatu do tri pitanja.

Nakon završene odbrane Komisija ocjenjuje usmenu odbranu rada i donosi Zaključnu ocjenu master rada.

Način formiranja Zaključne ocjene: zbir srednje ocjene elemenata master rada /80% od ocjene/ i usmene odbrane rada /20% od ocjene/.

Završni rad može biti ocijenjen sa:

- dovoljan /E/,
- zadovoljava /D/,
- dobar /C/,
- vrlo dobar /B/
- odličan /A/

Komisija nakon odbrane master rada, sprovodi Izvještaj o pregledu, ocjeni i odbrani rada i dostavlja ga u Studentsku Službu (*Obrazac 5*).

Član 7 - FORMA MASTER RADA

Master rad se predaje ukoričen u svesku A4 formata, plave boje, tvrdi povež (tri primjerka) i primjerak u elektronskoj formi (CD,USB).

Konačni prilozi master rada definišu se i odobravaju od strane mentora, u skladu sa specifičnostima konkretnog programskog zadatka.

KORICE MASTER RADA

Korice master rada sadrže sljedeći tekst:

Na vrhu: UNIVERZITET CRNE GORE

ARHITEKTONSKI FAKULTET U PODGORICI

Naziv studijskog programa koji je kandidat pohađao

U sredini: Ime i prezime kandidata

Dva reda niže u sredini: NASLOV RADA (velikim, boldovanim slovima)

Red niže: MASTER RAD

Pri dnu: mjesto, godina

Na prvoj unutrašnjoj stranici ispisuje se tekst kao na koricama.

Iza prve stranice treba da stoji posebna stranica sa podacima i informacijama o kandidatu, master radu, mentoru, Komisiji, odbrani master rada.

PODACI I INFORMACIJE O KANDIDATU

Ime i prezime:

Datum i mjesto rođenja:

INFORMACIJE O MASTER RADU

Naziv studijskog programa: Integrirani akademski studijski program Arhitektura obima 300 ECTS

Naslov rada:

Fakultet na kojem je rad odbranjen:

UDK, OCJENA I ODBRANA ZAVRŠNOG RADA

Datum predaje Master rada:

Datum prihvatanja teme Master rada:

Ime i prezime mentora:

Ime i prezime saradnika:

Komisija za pregled, ocjenu i odbranu Master rada:

.....
Ime i prezime, zvanje(predsjednik)

.....
potpis

.....
Ime i prezime, zvanje (član)

.....
potpis

.....
Ime i prezime, zvanje (član imentor)

.....
potpis

Datum odbrane:

Ocjena rada:

Datum promocije:

Poslije stranice sa podacima i Informacijama o kandidatu, Master radu, mentoru, Komisiji i odbrani Master rada slijedi Sadržaj rada.

SADRŽAJ

NASLOV RADA I APSTRAKT NA MATERNJEM JEZIKU

NASLOV RADA I APSTRAKT NA ENGLESKOM JEZIKU

Originalni konačni SADRŽAJ rada:

1. Analitičko-teorijsko istraživanje

- Uvod sa osnovnim obrazloženjem teme
- Definisane predmeta istraživanja sa obrazloženim motivima
- Teorijsko obrazloženje pojmova, oblasti i fenomena ključnih za temu rada
- Obrazloženje metodologije istraživanja
- Istraživanje istorijskog i aktuelnog statusa diskursa ili partikularnog problema
- Zaključci, smjernice i primjena na konkretnom zadatku
- Predlog lokacije za izradu Faze 2, sa osnovnim elementima projektnog zadatka
- Popis literature i korištenih izvora

Analitičko-teorijsko istraživanje prikazati na A4 formatu papira.

2. Praktično istraživanje

Tekstualni dio

- Sadržaj idejnog rješenja

- Projektni zadatak / program
- Analiza postojećeg stanja / lokacije
- Tehnički opis
- Obrazloženje koncepta/ideje

Grafički dio

- Analiza zatečene situacije
- Konceptualni plan/ razvojideje
- Šira/uža situacija
- Osnove
- Presjeci / izgledi
- Detalji
- Prostorni prikaz /3d model, maketa
- Prilog po izboru studenta, kojim se dodatno ilustruje određeni aspekt rješenja

Na kraju rada student prilaže kratku biografiju i Izjavu o autorstvu.

Praktično istraživanje prezentovati na A3 formatu papira i sklopiti integrisano sa Analitičko-teorijskim istraživanjem u svesku A4

8 - ZAVRŠNE I PRELAZNE ODREDBE

Izmjene i dopune ovog Protokola vrše se po istom postupku propisanom za njegovo donošenje. Ovaj

Protokol stupa na snagu danom donošenja.

Podgorica, maj 2024.

ODABIR MENTORA ZA MASTER RAD

* Potrebno je da u tabeli izvršite rangiranje tj odabir mentora. U koloni **Redosled odabira mentora**, pored imena i prezimena navedenog predavača, upišite redni broj od 1. do 12. onim redosledom kojim želite da navedeni predavač bude Vaš mentor.

broj	Mentor	Redosled odabira mentora
1.	Prof. dr Rifat Alihodžić	
2.	Prof. dr Svetislav G. Popović	
3.	Prof. dr Dušan Vuksanović	
4.	Prof. dr Ilija Lalošević	
5.	Prof. dr Veljko Radulović	
6.	Prof. dr Svetlana Perović	
7.	Prof.dr Slavica Stamatović Vučković	
8.	Prof. dr Dragan F. Komatina	
9.	Doc. dr Vladimir Bojković	
10.	Doc. dr Marija Bojović	
11.	Doc. dr Ema Alihodžić Jašarović	
12.	Doc. dr Irena Rajković	

Prezime i ime
studenta, broj
indeksa :

Potpis studenta:

Studijski program: _____

Podgorica, _____

(Datum)

PRIJAVA TEME MASTER RADA

Tema master rada:

(Tema mora biti aktuelna, problemski definisana, da odražava cilj i predmet istraživanja).

Obrazloženje naziva rada i predmeta istraživanja (do 2000 karakteta).

Motiv i cilj istraživanja (do 2000 karakteta).

(Koncizno, definisati razloge, svrhu i glavne ciljeve teorijskog i praktičnog istraživanja).

Pregled dosadašnjih teorijskih i praktičnih istraživanja (do 3000 karaktera).

Metode koje će biti primijenjene i istraživačka pitanja(do 2000 karakteta).

Očekivani rezultati master rada

(Ukazati na praktičnu primjenu rezultata istraživanja. Sažeto navesti očekivani doprinos rada u odnosu na dosadašnju praksu).

Sadržaj master rada po poglavljima (preliminarno)

o

Literatura

o

Saglasnost predloženog mentora na temu master rada

Ime i prezime mentora, zvanje: _____

Potpis kojim se mentor saglašava sa sadržajem prijave _____

Podgorica, _____

(Datum)

IZVJEŠTAJ SA PRELIMINARNE PREZENTACIJE MASTER RADA - FAZA 2

Prezime i ime:

Broj indeksa:

Studijski program:

Predlog teme master rada:

Odobreni mentor:

Komisija za pregled, ocjenu i odbranu master rada:

_____predsjednik

potpis:

_____član

potpis:

_____član

potpis:

_____član

potpis:

Nalaz i sugestije komisije

Podgorica, _____

(Datum)

PRIJAVA ZA ODBRANU MASTER RADA

Ovim dokumentom se verifikuje prijava Master rada koju student dostavlja Studentskoj službi uz štampane i elektronske primjerke rada, a ista se prosledjuje Komisiji za Završni rad.

Prezime i ime:

Broj indeksa:

Ulica

Tel:

Grad:

e-mail:

Studijski program:

Potpis studenta:

Izjava studenta :

Rad je predat u skladu sa svim elementima i procedurom propisanim Protokolom o Master radu.

Saglasnost predloženog mentora na Prijavu za odbranu Master rada

Ime i prezime mentora, zvanje:

Ime i prezime saradnika, zvanje:

Potpis kojim se mentor saglašava sa sadržajem Master rada

Podgorica,

(Datum)

IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE MASTER RADA - FAZA 3

Prezime i ime: _____

Broj indeksa: _____

Studijski program: _____

Tema master rada: _____

Mentor: _____

Saradnik: _____

Nalaz komisije

Struktura Master rada	Broj bodova - maksimalno	Broj dodjeljenih bodova
Analitičko-teorijsko istraživanje	30	
Praktično istraživanje	50	
Program, lokacija i koncept	5	
Urbanističko rješenje	10	
Arhitektonsko oblikovanje	10	
Funkcionalna organizacija	10	
Energetska efikasnost i materijalizacija	10	
Grafička prezentacija	5	
Prijava rada i preliminarne odbrana /5+5	10	
Završna odbrana rada 10	10	
Ukupno bodova	100	
KONAČNA OCJENA ZAVRŠNOG RADA /A,B,C,D,E		

Napomena: kriterijumi za ocjenu praktičnog istraživanja mogu biti i drugačiji u zavisnosti od programske oblasti, teme i karaktera samog rada.

Komisija za pregled, ocjenu i odbranu Master rada:

_____predsjednik

potpis: _____

_____član

potpis: _____

_____član

potpis: _____

_____član

potpis: _____

Podgorica, _____

IZJAVA O AUTORSTVU

Ovim dokumentom student potvrđuje autentičnost Master rada.

Prezime i ime:

Broj indeksa:

Ulica

Tel:

Grad:

e-mail:

Studijski program: _____

Na osnovu člana 22. Zakona o akademskom integritetu

IZJAVLJUJEM

Pod puno, krivičnom i materijalnom odgovornošću da je Master rad pod nazivom:

rezultat mog sopstvenog rada i da predstavlja moje originalno djelo.

Potpis studenta:

Podgorica, _____

(Datum)